

**E-LEGITIMATIONS
NÄMNDEN**

**eIDAS-förordningens krav
– det juridiska perspektivet**

Anna Månsson Nylén

Vad är eIDAS?

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG

- Förordning som gäller sedan 1 juli 2016
- Syfte:
  - öka förtroendet för elektroniska transaktioner på den inre marknaden
  - underlätta för EU-medborgare och företag att identifiera sig elektroniskt och använda betrodda tjänster över landsgränserna
  - skapa gemensam grund för ett säkert elektroniskt samspel mellan medborgare företag och offentliga myndigheter

eID

Gränsöverskridande
elektronisk
identifiering

E-LEGITIMATIONS
NÄMNDEN

AS

Betrodda tjänster
för elektroniska
transaktioner

Rättslig ram för bland annat e-underskrifter

Betrodda tjänster?

En elektronisk tjänst som gör att man bl.a. kan skriva under elektroniskt

eIDAS etablerar regler för dessa tjänster och de som tillhandahåller dem

Reglerna gäller för hela den inre marknaden oavsett om det är gränsöverskridande eller ej

Kvalificerad och andra

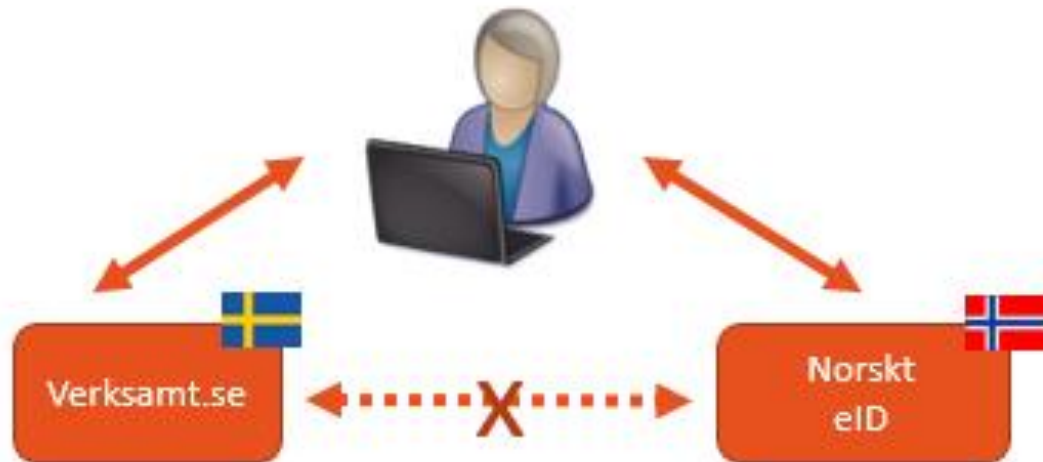
- Förordningen skiljer på kvalificerade och andra betrodda tillhandahållare och tjänster
- Kvalificerade ska certifieras av ett oberoende organ
- PTS för upp kvalificerade tillhandahållare och tjänster på en s.k. "trusted list"
- PTS utövar tillsyn på samtliga betrodda tjänster

reboot – omstart för den digitala förvaltningen (SOU 2017:114)

- Utredningen om effektiv styrning av nationella digitala tjänster lämnade sitt betänkande den 10 januari 2018
- Hade bl.a. i uppdrag att lämna förslag i utestående frågor gällande den nationella tillämpningen av eIDAS-förordningen

E-legitimering över gränser

Inloggning med utländska eID:n över landsgränserna fungerar inte idag

Hur löser eiDAS detta?

- Medlemsstater anmäler e-legitimationer till Kommissionen
- Etablerar tillitsnivåer för anmälda e-legitimationer
- Krav på ömsesidigt erkännande av anmälda e-legitimationer
- Trafiken över gränserna hanteras genom s.k. noder

Ramlag

- E-legitimering behandlas i artikel 6 t.o.m. 12
- Genomförandebestämmelser sätter närmare ramarna för bl.a. anmälningsförfarande, teknik och interoperabilitet
- Medlemsstaterna kommer överens om "Technical specifications"

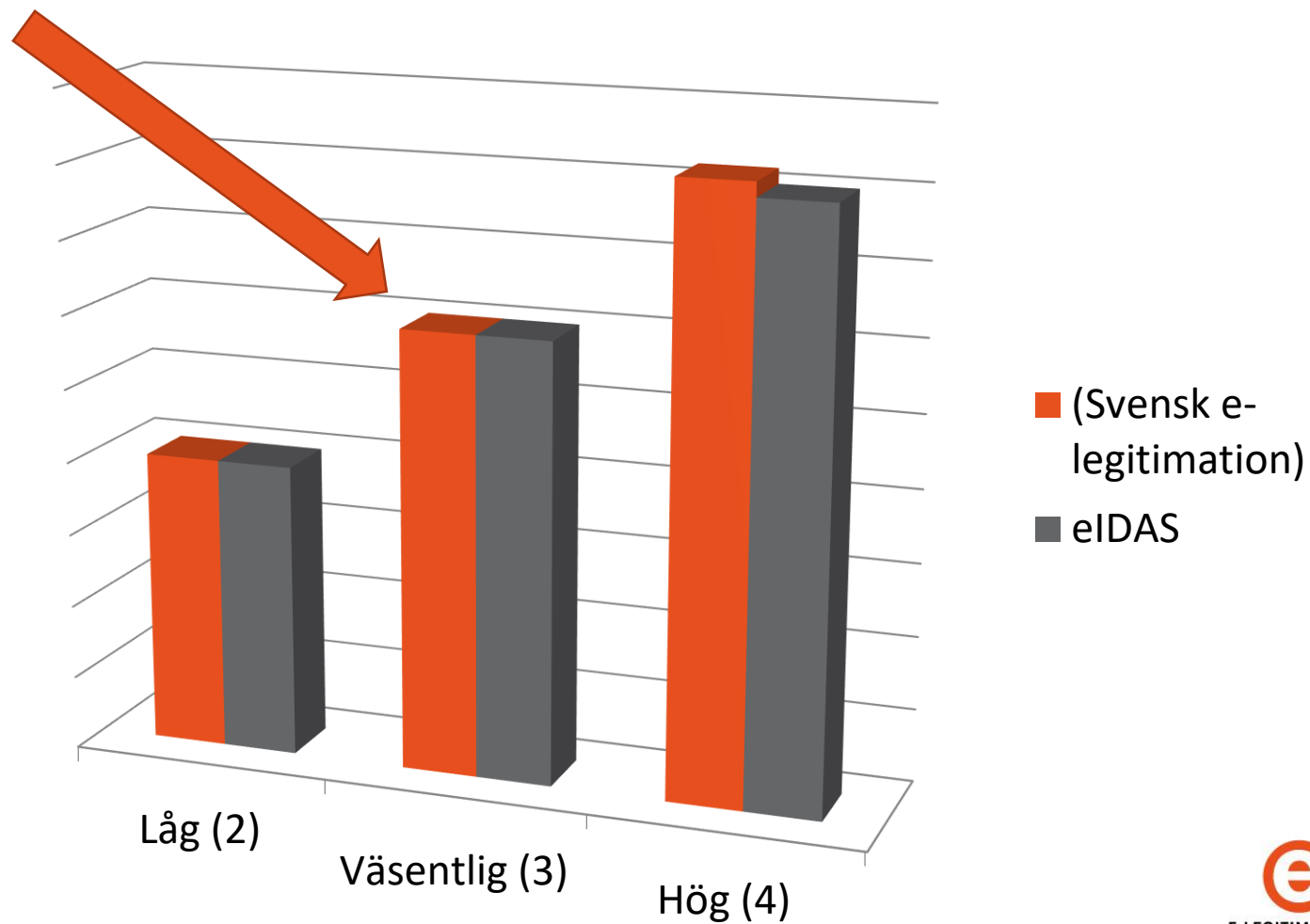
Anmälan av E-legitimation

- Medlemsstater kan anmäla en eller flera e-legitimationer till EU
- Går i god för att en viss e-legitimation kan spåras till endast en individ
- Ingen extern granskning – peer review
- Krav på tillitsnivå låg, väsentlig eller hög enligt eIDAS

Tillitsnivå?

- Ett standardiserat sätt att prata om hur säker en e-legitimation är
- I Sverige använder vi E-legitimationsnämndens tillitsramverk
  - Nivå 1, 2, 3 eller 4
- eIDAS krav beskrivs i genomförandebestämmelse
  - Låg, väsentlig eller hög

Tillitsnivåer

Ömsesidigt erkännande (art 6)

- Efter den **29 september 2018** ska offentliga organ erkänna anmälda utländska e-legitimationer på nivå väsentlig eller hög
- Detta gäller vid inloggning i e-tjänster som kräver e-legitimation

Vad betyder erkänna?

- Finns ingen praxis och finns olika uppfattningar bland medlemsstaterna
- Skäl 14 – bör endast avse autentisering, åtkomsten till nättjänsten och slutlig leverans till användaren bör vara kopplad till den nationella rätten att ta emot sådana tjänster

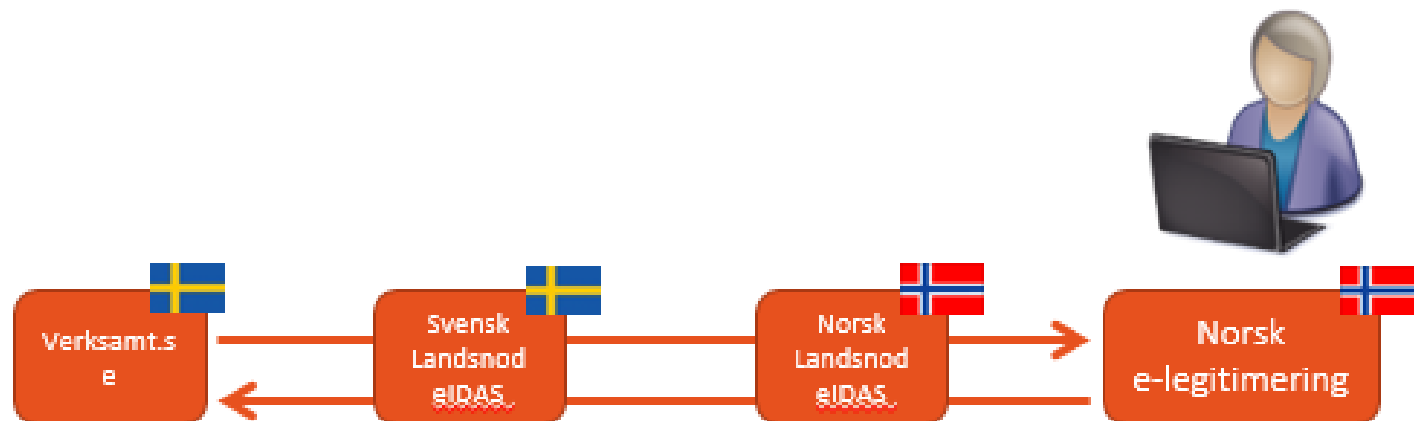
Erkänna enligt SOU 2017:114

- Målsättningen bör att användaren ska få tillgång till de e-tjänster hen har behov av
- Erkännande ska avse identifieringen men inte den slutliga åtkomsten till tjänsten
- Om användaren nekas tillträde ska användaren hälsas välkommen och få information om varför hen inte får tillträde, vad som krävs för att få tillträde (t.ex. svenskt personnummer). Användaren bör alltid kunna hänvisas till analog service.

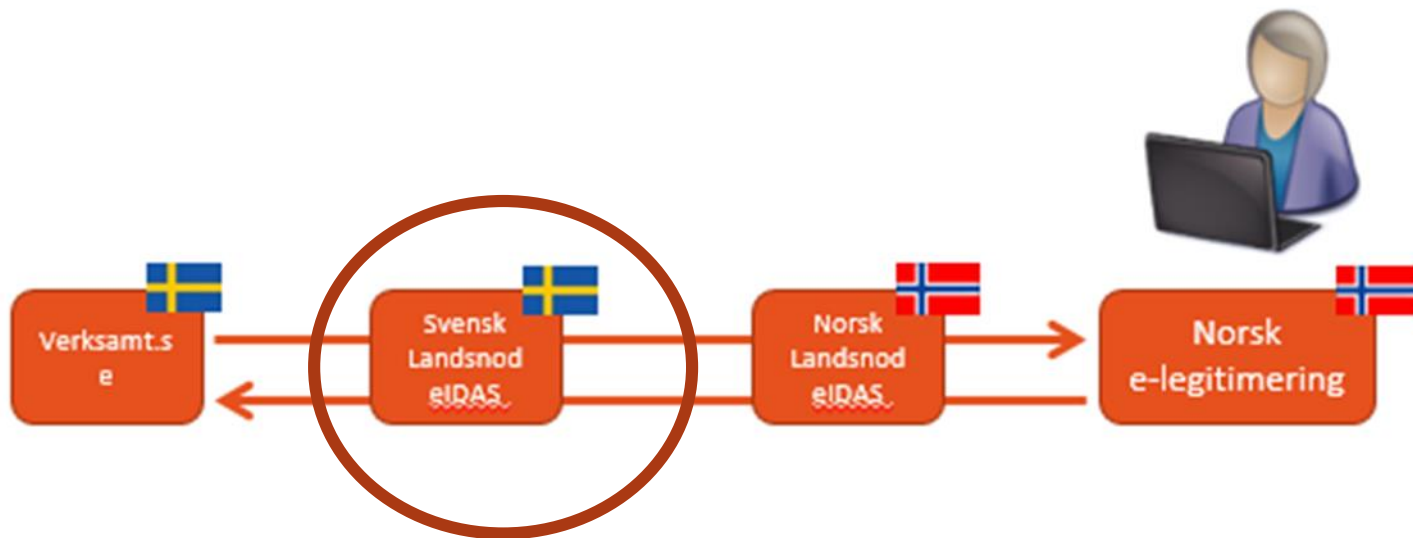
(s. 307-315)

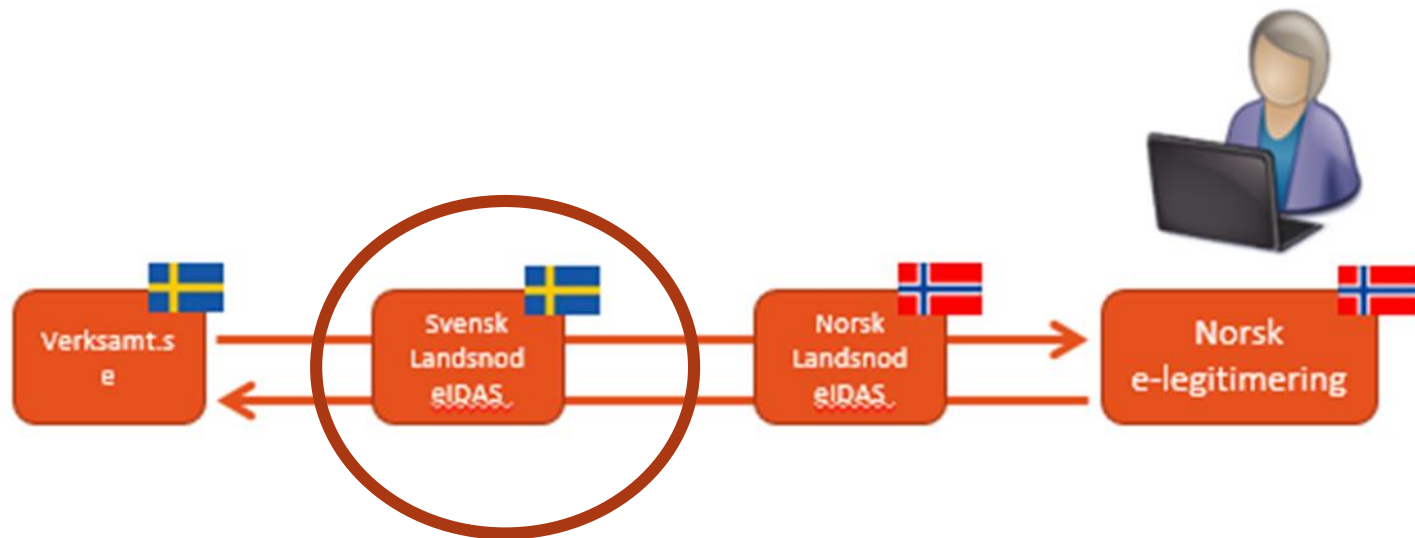
E-legitimeringar mellan eIDAS-länderna slussas via landsnoder

Era tjänster måste kunna ansluta till den svenska noden

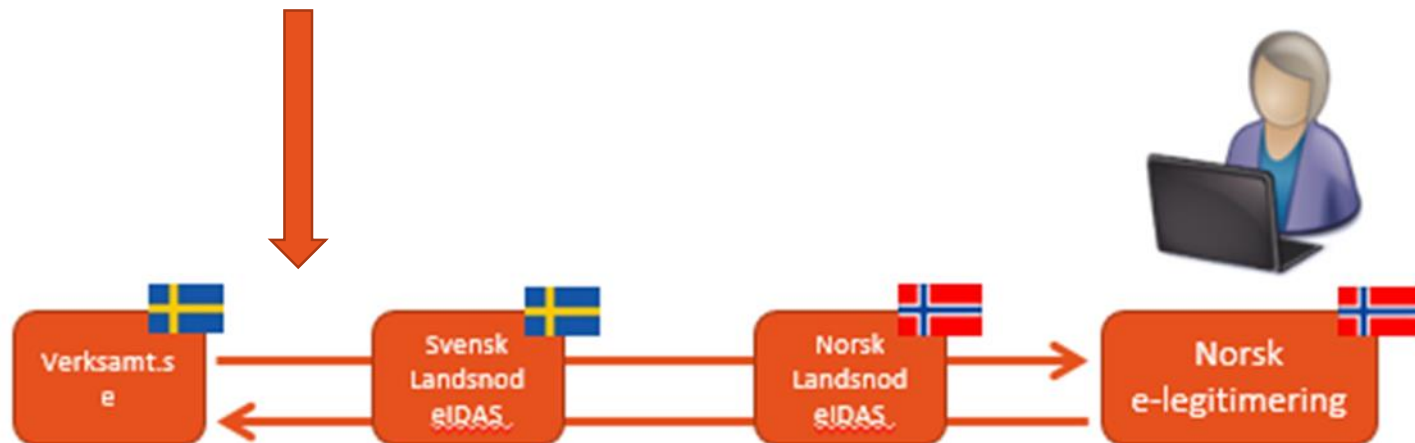

Era tjänster måste kunna ansluta till den svenska noden

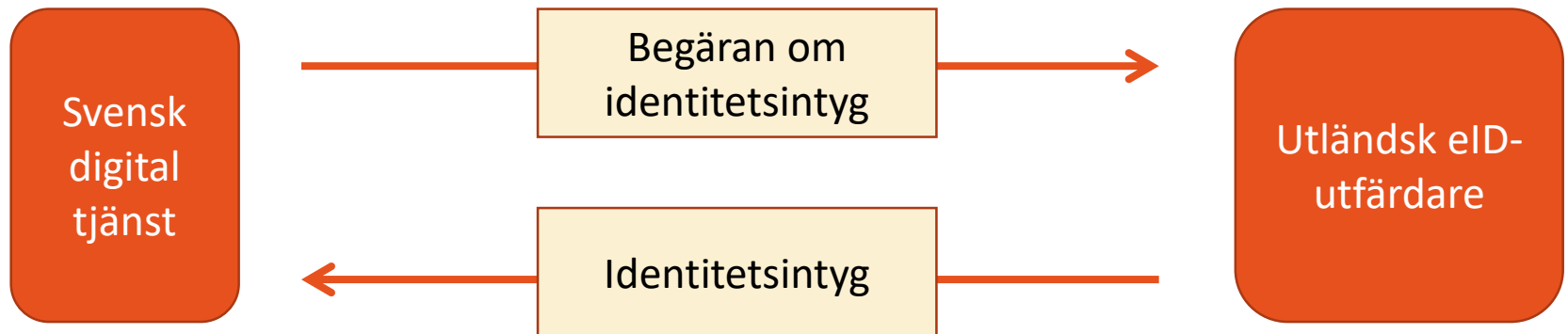
E-legitimationsnämnden ansvarar för och driver den svenska noden

Era tjänster måste kunna ansluta till den svenska noden

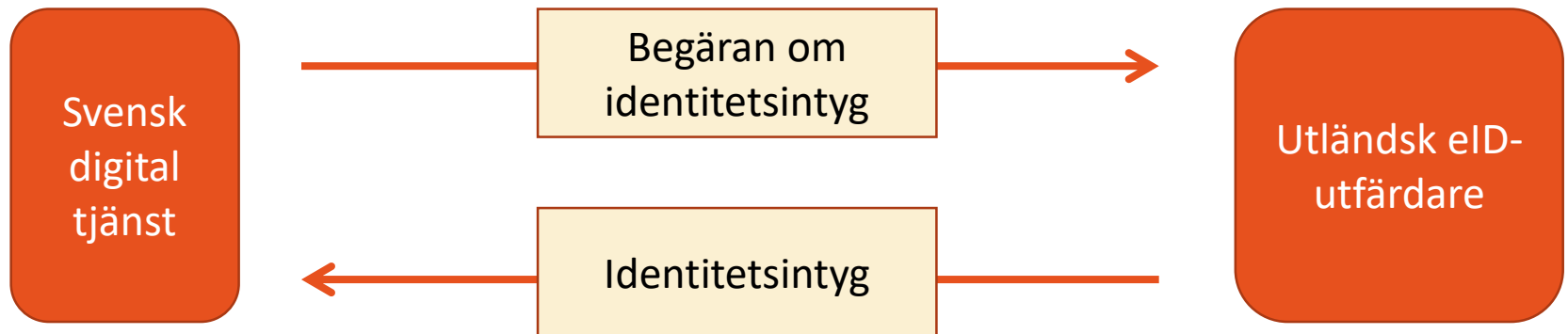

Nämndens tekniska ramverk styr tekniken på den svenska sidan (SAML 2.0)

Era tjänster måste kunna begära och ta emot identitetsintyg i rätt format

Era tjänster måste kunna begära och ta emot identitetsintyg i rätt format

Nämndens tekniska ramverk
(SAML 2.0)

Era e-tjänster måste erbjuda möjligheten att identifiera sig

Välj inloggning

BankID eller Nordea >

Mobilt BankID >

Telia >

eID X Svensk e-legitimation

eID Y Svensk e-legitimation

Foreign eID ←

[Kontakt och support](#)

[Spärra](#)

Hur får man tillgång till de utländska e-legitimationerna? Behöver vi upphandla?

Myndigheters
interna
behov
av
system-
anpass-
ning

Utländska e-
legitimationer

Trafiken
regleras genom
eIDAS

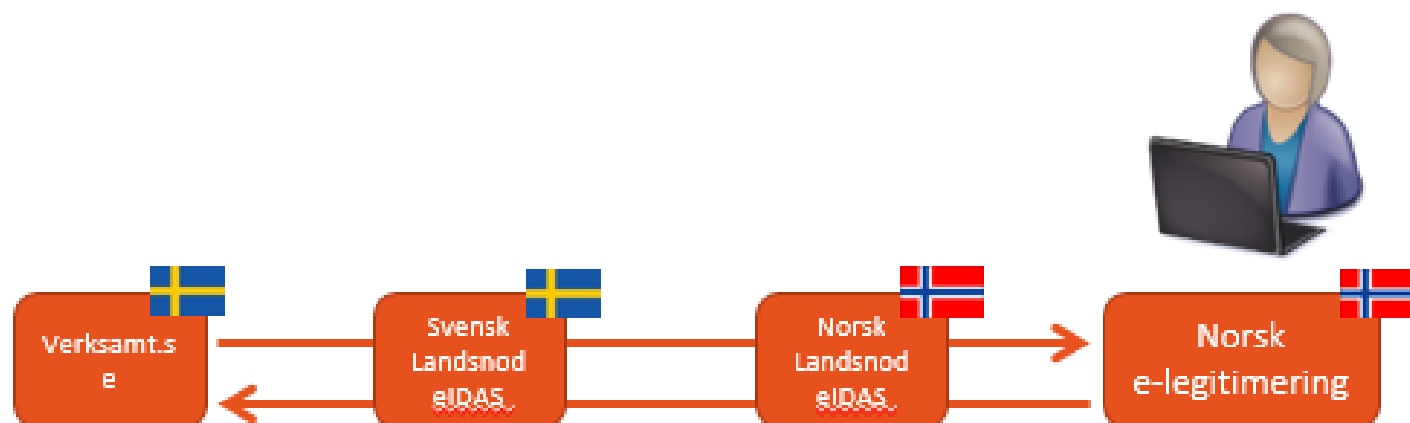
Nya svenska e-
legitimationer

Anskaffning av
samma karaktär

BankID
Telia

Funktion för
identitetskontroll

Trafiken regleras genom eIDAS och kräver inget särskilt avtal

Anslutningen till noden

- Behov av att reglera hur anslutningen ska gå till och förhållandet till den myndighet som ansvarar för noden
- Överenskommelse/avtal passar inte
  - Anslutning är inte frivilligt om Sverige ska uppfylla sina åtaganden enligt eIDAS

SOU 2017:114

Föreslår

- lagreglerad plikt för myndigheter att ansluta sig
- ”digitaliseringsmyndigheten” får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningen ska gå till (s.338 f och 345 f)

E-legitimationsnämnden kommer att använda sig av enklare form av överenskommelse i övergångsperioden

Kostar det något?

- Den obligatoriska e-legitimationstrafiken över gränserna är kostnadsfri
- Anslutningen till noden är kostnadsfri
- Ni behöver anpassa era tjänster om ni inte redan följer SAML 2.0

eIDAS och GDPR

- Artikel 5 pekar att GDPR ska följas vid behandling av personuppgifter
- Strikt reglerat vad som får lagras i noden
- Ni kommer att få personuppgifter med identitetsintygen, regleras i art 11

Personidentifieringsuppgifter (art 11)

Obligatorisk minimuppsättning av uppgifter för fysisk person

Nuvarande efternamn

Nuvarande förnamn

Födelsedatum

Personidentitetsbeteckning, "PID", från eID-landet

Frivillig minimuppsättning av uppgifter för fysisk person

För- och efternamn vid födseln

Födelseort

Nuvarande adress

Kön

Övriga uppgifter (attribut)

"Bilaterala överenskommelser"

Kopplingsregister

- Kopplar samman den utländska e-legitimationen med ett svenskt personnummer eller samordningsnummer
- Förslag på att SKV ska göra den centrala kopplingen
- Ska krävas samma grad av säkerhet som vid utfärdandet av en fysisk identitetshandling

Personuppgiftsbehandling?

- Ett antal aktörer inblandade i e-legitimeringsprocessen
- Behöver fundera över er roll
- Nämnden utreder personuppgiftsflödet i noden, vad som får loggas och var och hur ser det ut med allmän handling

Kommer Sverige anmäla en e-legitimation till eIDAS?

- SOU 2017:114 föreslår att ”digitaliseringsmyndigheten” ska få ansvar för anmälningsprocessen
- Remissberedning
- Beredas inom regeringskansliet
- Freja eID+ har lämnat in ansökan om att bli anmälda

E-underskrifter

eID

Gränsöverskridande
elektronisk
identifiering

E-LEGITIMATIONS
NÄMNDEN

AS

Betrodda tjänster
för elektroniska
transaktioner

Rättslig ram för bland annat e-underskrifter

Elektronisk underskrift

Uppgifter i elektronisk form som används för att kontrollera att innehållet kommer från den som har undertecknat handlingen.

Underskrift - om en fysisk person undertecknar

Stämpel - om en juridisk person undertecknar

3 steg för elektronisk underskrift

- Skapa
- Validera
- Bevara

eIDAS sätter upp en rättslig ram för detta

- Art 25-34
- Gäller sedan 1 juli 2016
- Även här finns det genomförandebestämmelser som preciserar

3 nivåer

- Elektronisk underskrift
- Avancerad
- Kvalificerad

En underskrift får inte avvisas enbart för att den är elektronisk (art 25)

- T.ex. elektroniskt underskrivna blanketter (kan vara i pdfA)
- I andra länder använder de sig av elektroniska blanketter i betydligt högre utsträckning än här
- ”sätta ström på papper”

Avancerad elektronisk underskrift (art 26)

- unikt knuten till en undertecknare
- undertecknaren kan identifieras genom underskriften
- underskriften är skapad på ett sådant sätt att undertecknaren har kontroll över den.
- den ska vara kopplad till de uppgifter som den används för att underteckna på ett sådant sätt att ändringar av uppgifterna kan upptäckas.

Kvalificerad elektronisk underskrift

- uppfyller samma krav som för den avancerade underskriften
- skapas med hjälp av en kvalificerad anordning för underskriftsframställning och
- är baserad på ett kvalificerat certifikat för elektroniska underskrifter
  - = Betrodda tjänster

Kvalificerad elektronisk underskrift ska ha samma rättsliga verkan som en handskriven underskrift

Hur ser det ut i praktiken?

- De underskriftscertifikat som används i Sverige motsvarar avancerad nivå
- Ute i Europa ställs oftare krav på kvalificerad underskrift
- Många svenska företag har vaknat för att man kan hävda att en elektronisk underskrift är lika giltig som en handskriven

Rättspraxis

Högsta domstolens beslut den 2 november 2017 i mål
Ö 5072-16

- Låneavtal kan skrivas under elektroniskt

Högsta domstolens dom den 22 december 2017 i mål
T 435-17

- Bedömningen av om en elektronisk underskrift binder innehavaren består av två delmoment
- Det var fråga om en avancerad elektronisk underskrift enligt eIDAS i det här fallet

Skyldighet att erkänna elektroniska underskrifter (art 27)

En medlemsstat som kräver en avancerad elektronisk underskrift för användningen av en nättjänst måste erkänna elektroniska underskrifter på samma nivå och på högre nivå

- Genomförandebestämmelser anger vilka format för elektroniska underskrifter och stämplat som skall erkännas.
- Om ursprungslandet tillhandahåller en valideringstjänst ska utöver detta alla möjliga format stödjas, utan begränsning.
- Validering = kontroll av en elektronisk underskrifts giltighet
- Valideringstjänsten kan bara åberopas om den är kostnadsfri.

Frågor?